

sygn. akt I C 793/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 20 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Zgorzlecu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Krzysztof Skrobowski

Protokolant Aneta Adamowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2014 roku

w Z.

sprawy z powództwa **M. J.**

przeciwko **Powiatowi (...)**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Powiatu (...) na rzecz powoda M. J. kwotę 425 zł (czteryście dwadzieścia pięć złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od strony pozwanej Powiatu (...) na rzecz powoda M. J. kwotę 107 zł (sto siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 793/14

UZASADNIENIE

Powód M. J. wystąpił z powództwem przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 425, zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, z tytułu nadpłaconej opłaty za wydanie karty pojazdu pobranej przez stronę pozwaną oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany Powiat (...) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz od powódki kosztów procesu; zarzucił, że powódka nie udowodniła, że uiściła opłatę za wydanie karty pojazdu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 grudnia 2004r. został zarejestrowany w Polsce samochód B. (...), nr rej. (...). Samochód ten był wcześniej zarejestrowany za granicą, na terenie Unii Europejskiej. W związku z rejestracją Starosta (...) wydał jego właścicielowi, M. J., kartę pojazdu nr (...). 17 grudnia 2013r. M. J. wezwał Powiat (...) do zwrotu, w terminie siedmiu dni, kwoty 425 zł, stanowiącej część opłaty za wydanie karty.

(dowód:

- decyzja z dn. 02.12. (...). [k 7];
- wezwanie do zapłaty z 11.12.2013 r. wraz z potwierdzeniem odbioru k 8-10)

Sąd zważył, co następuje:

Kartę pojazdu dla pojazdu samochodowego - o ile nie jest to nowy samochód wprowadzony do obrotu handlowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez jego producenta lub importera - wydaje, za opłatą i po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) właściciela auta, przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 77 ust. 3 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym [dalej: ustawa Prawo o ruchu drogowym] w zw. z art. 73 ust. 1 tej ustawy).

Wydanie karty pojazdu jest konsekwencją zarejestrowania samochodu; decyzja w tym przedmiocie jest z kolei uzależniona od wcześniejszego uiszczenia wymaganych opłat; jeżeli nie zostaną one wniesione, podanie o zarejestrowanie pojazdu – zgodnie z art. 261 § 2 k.p.a. - podlega zwrotowi (por. uchwałę NSA w Warszawie z 4 lutego 2008 r., I OPS 3/07). Z faktu wydania karty pojazdu można zatem wyprowadzić domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c.), że właściciel auta uiścił żadaną za jej wydanie opłatę.

Stosownie do § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (dalej: rozporządzenie z 28 lipca 2003 r.), za wydanie karty pojazdu przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pobierana była opłata w wysokości 500 zł. Właśnie w czasie obowiązywania tego rozporządzenia (w grudniu 2004 r.) Starosta (...) wydał powodowi kartę pojazdu dla samochodu B., nr rej. (...) - przed jej otrzymaniem powód musiał zatem uiścić opłatę w kwocie 500 zł za wydanie karty; opłata ta została wniesiona na rzecz Powiatu (...) (stanowiła jego dochód [art. 5 ust. 1 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego; por. wyrok TK z 17 stycznia 2006 r., sygn. akt U 6/04, wyrok WSA w Warszawie z 17 lutego 2006 r., sygn. akt III SA/Wa 2972/05 i wyrok SN z 15 czerwca 2007 r., sygn. akt II CNP 37/07]).

Wyrokiem z 17 stycznia 2006 r., sygn. akt U 6/04, Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność § 1 ust. 1 rozporządzenia z 28 lipca 2003 r. z art. 77 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., odraczając utratę mocy obowiązującej tego przepisu do 1 maja 2006 r. Wyjaśnił przy tym, że wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu ustalona w § 1 ust. 1 rozporządzenia z 28 lipca 2003 r. uwzględniała - oprócz rzeczywistego znaczenia karty dla rejestracji pojazdu oraz kosztów związanych z jej drukiem i dystrybucją (czyli elementów wymienionych w art. 77 ust. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym) - również inne koszty administracji publicznej, nie przewidziane w ustawowym upoważnieniu jako składniki tej opłaty, a tym samym została określona z przekroczeniem delegacji ustawowej.

Pomimo odroczenia przez Trybunał Konstytucyjny utraty mocy obowiązującej § 1 ust. 1 rozporządzenia z 28 lipca 2003 r. (do 1 maja 2006 r.), przepis ten był sprzeczny z ustawą i niekonstytucyjny od samego początku jego obowiązywania (por. wyrok NSA w Warszawie z 17 września 2008 r., sygn. akt I OSK 1340/07).

Zgodnie z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom. W konkretnej sprawie sąd może pominąć niekonstytucyjny przepis wydając rozstrzygnięcie wyłącznie w oparciu o przepisy Konstytucji i ustawy – również w sytuacji odroczenia utraty jego mocy obowiązującej (por. wyrok SN z 7 marca 2003 r., sygn. akt III RN 33/02, wyrok NSA z 16 stycznia 2006 r., sygn. akt I OPS 4/05, wyrok NSA w Warszawie z 23 lutego 2006 r., sygn. akt II OSK 1403/05 oraz wyrok SO w Jeleniej Górze z 18 lutego 2010 r., sygn. akt II Ca 59/10).

Przepis § 1 ust. 1 rozporządzenia z 28 lipca 2003 r. - z uwagi na to, że przewidziana w nim opłata była pobierana przy pierwszej rejestracji w Polsce używanego samochodu przywiezionego z kraju Unii Europejskiej, a nie była nakładana przy nabyciu używanego samochodu na terytorium Polski - pozostawał także w sprzeczności z art. 90 traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (por. postanowienie TS z 10 grudnia 2007 r., sygn. akt C-134/07). Traktat ten obowiązuje w Polsce od 1 maja 2004 r. (art. 2 aktu dotyczącego warunków przystąpienia oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej dołączonego do traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej z 16 kwietnia 2003 r.) i ma pierwszeństwo przed prawem polskim (art. 91 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.; co do nadrzędności prawa wspólnotowego por. też wyrok TS z 15 lipca 1964 r., sygn.

akt C-6/64 [Costa vs ENEL]). W sprawie pozwany nie kwestionował, że powód sprowadził samochód z obszaru Unii Europejskiej; okoliczności tej zostało zatem przypisane znaczenie faktu przyznanego (art. 230 k.p.c.).

W efekcie, przy rozstrzygnięciu został pominięty – jako niekonstytucyjny i sprzeczny z prawem wspólnotowym – przepis § 1 ust. 1 rozporządzenia z 28 lipca 2003 r., wprowadzający opłatę w kwocie 500 zł; zostało przy tym ustalone, że należna za wydanie karty pojazdu opłata wynosiła w tym przypadku 75 zł (przewidziana w rozporządzeniu z 28 lipca 2003 r. wysokość opłaty za wydanie wtórnika karty pojazdu oraz w kolejnym rozporządzeniu [Ministra Transportu i Budownictwa z 28 marca 2006 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu] wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu przy jego pierwszej rejestracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Uiszczona przez powoda opłata za wydanie karty pojazdu, w części przewyższającej kwotę 75 zł, była świadczeniem nienależnym (podstawa tego świadczenia – po jego wykonaniu – odpadła) i pozwany - jako wzbogacony na skutek jej pobrania - był zobowiązany do jej zwrotu (art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c.).

Obowiązek zwrotu nienależnego świadczenia ma charakter bezterminowy (por. wyrok SN z 28 kwietnia 2004 r., sygn. akt V CK 461/03). Zwrot powinien nastąpić po wezwaniu dłużnika (art. 455 k.c.). W sprawie oznaczony w wezwaniu skierowanym do pozwanego termin spełnienia świadczenia wypadał 26 grudnia 2013r. Wobec jego bezskutecznego upływu, powodowi - od 27 grudnia 2013r. - należały się odsetki ustawowe od kwoty 425 zł (art. 481 § 1 i 2 k.c.).

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. – zasądzając je od pozwanego. Koszty zastępstwa procesowego zostały ustalone na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego.